

Høringsuttalelse til Dok. 8:82 S (2025-206)

En tryggere digital skolehverdag

Norsk Lektorlag deler bekymringen fra SVs representanter.

Problemstillingene og SVs forslag illustrerer en stor svakhet ved styringssystemet for norsk skole. Den enkelte kommune eller fylkeskommune som lokal skolemyndighet står ansvarlig for digitale plattformer og enheter elevene bruker i opplæringen. Lokal skolemyndighet har det samme ansvaret, men kompetanse, størrelse og ressurser, varierer mye. Vi erfarer at lokale skolemyndigheter mange steder ikke foretar gode nok personvern vurderinger og ikke har gode nok prosesser for innkjøp. I møtet med digitale verktøy som er i stadig utvikling blir elevene ofte skadelidende når lokale skolemyndigheter ikke oppfyller pliktene sine godt nok. En kan også stille spørsmål ved om det er hensiktsmessig at hver enkeltkommune, liten som stor, bør stå alene i møtet med teknologigiganter? Vi etterlyser en tydeligere statlig styring av digitaliseringstilgangen i skolene. Når sikre, trygge og gode teknologiske verktøy er på plass, må det være opp til den enkelte lærere eller lektor i klasserommet å vurdere om og hvordan det skal brukes, i sine fag og i sine klasser.

SV viser til at Utdanningsdirektoratets retningslinjer for god digital praksis og skjermbruk i skolen gir råd om at skolene *bør* legge inn filtre som blokkerer nettsider hvor formålet er «sjekking, dating eller seksuelle tjenester».

SV etterspør konkrete tiltak i retningslinjene for å sikre reklamefrie og distraksjonsfrie skoleenheter og personvernvennlige nettlesere og søkemotorer. Vi tviler på om formuleringer i uforpliktende retningslinjer, som er en form for myk styring, alene vil være virksomt i møte med disse problemstillingene. Norsk Lektorlag mener skolemyndigheter, nasjonale og lokale, sammen må kunne forventes å overholde norske lover og regler, og at de skal kunne straffes økonomisk, om de ikke gjør det. En bør diskutere om grunnleggende ressurser som digitale enheter og læremidler i skolen bør være et lokalt, eller et nasjonalt ansvar, i tråd med ambisjoner om en likeverdig fellesskole. I påvente av avklaringer fra en slik diskusjon, støtter vi forslag 1 og 2, som lyder:

1. Stortinget ber regjeringen oppdatere Utdanningsdirektoratets retningslinjer med konkrete tiltak for å sikre reklamefrie og distraksjonsfrie skoleenheter samt personvernvennlige nettlesere og søkemotorer, og blokkere risikoinnhold samt sørge for at det ikke sendes skoleenheter hjem uten foreldrekontroll, og tydeliggjøre de juridiske forpliktelsene skolene har når det gjelder digitale verktøy og hvordan disse skal etterfølges.

2. Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for å forplikte skolene til å ha innholdsfiltre og blokkere nettsider med skadelig innhold samt fjerne reklame, og til at dersom digitale skoleenheter sendes med hjem, må foreldrene sikres myndighet over enhetene.»

Høringsuttalelse til Dok. 8:82 S (2025-206)

En tryggere digital skolehverdag

Norsk Lektorlag deler bekymringen fra SVs representanter.

Problemstillingene og SVs forslag illustrerer en stor svakhet ved styringssystemet for norsk skole. Den enkelte kommune eller fylkeskommune som lokal skolemyndighet står ansvarlig for digitale plattformer og enheter elevene bruker i opplæringen. Lokal skolemyndighet har det samme ansvaret, men kompetanse, størrelse og ressurser, varierer mye. Vi erfarer at lokale skolemyndigheter mange steder ikke foretar gode nok personvern vurderinger og ikke har gode nok prosesser for innkjøp. I møtet med digitale verktøy som er i stadig utvikling blir elevene ofte skadelidende når lokale skolemyndigheter ikke oppfyller pliktene sine godt nok. En kan også stille spørsmål ved om det er hensiktsmessig at hver enkeltkommune, liten som stor, bør stå alene i møtet med teknologigiganter? Vi etterlyser en tydeligere statlig styring av digitaliseringstilgangen i skolene. Når sikre, trygge og gode teknologiske verktøy er på plass, må det være opp til den enkelte lærere eller lektor i klasserommet å vurdere om og hvordan det skal brukes, i sine fag og i sine klasser.

SV viser til at Utdanningsdirektoratets retningslinjer for god digital praksis og skjermbruk i skolen gir råd om at skolene *bør* legge inn filtre som blokkerer nettsider hvor formålet er «sjekking, dating eller seksuelle tjenester».

SV etterspør konkrete tiltak i retningslinjene for å sikre reklamefrie og distraksjonsfrie skoleenheter og personvernvennlige nettlesere og søkemotorer. Vi tviler på om formuleringer i uforpliktende retningslinjer, som er en form for myk styring, alene vil være virksomt i møte med disse problemstillingene. Norsk Lektorlag mener skolemyndigheter, nasjonale og lokale, sammen må kunne forventes å overholde norske lover og regler, og at de skal kunne straffes økonomisk, om de ikke gjør det. En bør diskutere om grunnleggende ressurser som digitale enheter og læremidler i skolen bør være et lokalt, eller et nasjonalt ansvar, i tråd med ambisjoner om en likeverdig fellesskole. I påvente av avklaringer fra en slik diskusjon, støtter vi forslag 1 og 2, som lyder:

1. Stortinget ber regjeringen oppdatere Utdanningsdirektoratets retningslinjer med konkrete tiltak for å sikre reklamefrie og distraksjonsfrie skoleenheter samt personvernvennlige nettlesere og søkemotorer, og blokkere risikoinnhold samt sørge for at det ikke sendes skoleenheter hjem uten foreldrekontroll, og tydeliggjøre de juridiske forpliktelsene skolene har når det gjelder digitale verktøy og hvordan disse skal etterfølges.

2. Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for å forplikte skolene til å ha innholdsfiltre og blokkere nettsider med skadelig innhold samt fjerne reklame, og til at dersom digitale skoleenheter sendes med hjem, må foreldrene sikres myndighet over enhetene.»